

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Rationale Vtrivsq[ue] Potestatis Ecclesiasticæ

Talamellus, Thomas

Ticini Regii, 1618

Capvt Secvndvm. In quo auctor sequitur agere eade[m] obedientiæ
materia.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61615](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61615)

CAPVT SECVNDVM.

In quo auctor sequitur agere de eadē obedientie materia.

BEatus Augustinus noster Anconitanus eodē lib. de Potest. Ecclesiast. fundamentaliter probat eandem obedientiam Summo Pontifici Romano, siue Papæ præstandam. Nam Papa toti Præst Ecclesiæ Vice Christi, qui habet plenā iurisdictionem super omnem creaturam, iuxta illud D. Apost. in nomine Iesu omne genuflectatur, cælestium, terrestrium, & infernorum &c. & Matth. Data est mihi omnis potestas in Cælo, & in terra &c. & Glos. super illud Psalmi Dominabitur à mari usq; ap mare &c. Vide ergo quam sit latum Christi regnū. Id est à quolibet sine terræ, vsq; ad quēlibet finē &c. ac si diceret dominabitur toti orbi simpliciter; at nullus potest se subtrahere ab obedientia eiusdē de iure, sicut nullus potest se subtrahere ab obedientia Dei, sic nec Christi, nec eiusdem Vicarij: quia sicut Christus à patre recepit ducatum, seu regnum, & sceptrum Ecclesiæ super omnem principatum, & potestatem &c. sic etiam communicauit ipsi Petro, & successoribus suo modo, vt dicit D. Cyrillus Alexandrinus; ergo obedire ipsi Papæ quilibet tenetur: eo magis quia dicit D. P. Aug. omnis inobedientia culpata, & per inobedientiam captiui facti sumus.

Præterea Pagani, seu gentililes, & cuncti infideles non possunt se subtrahere ab obedientia Papæ; ergo

S 2 multo

q. 23. ar. 1.
Apost. ad
Philip. 2.
Mat. c. 28.
Ps. 71.

D. Cyrill.
Alex. lib.
Tessaur.
D. P. Aug.
in Ps. 70.

B. Aug. An
son. lib. de
pot. eccl. q.
23. art. 1.
ad 3. asg.

S. Aug. li.
de vera Re-
lig.

Pulchra
quæst.

multo minus fideles per regulam logicalem, a mi-
nori ad maius, & probatur assumptum per B. Aug.
Anconitanum dicentem, distinguendum esse sic,
esse de Ecclesia potest intelligi tripliciter: primo mo-
do de iudiciaria potestate, & sic oēs sunt de Eccle-
siastica potestate, tam boni quam mali, fideles, &
infideles: quia sicut omnes habent vnum Deum, sic
omnes de iure debent habere vnum Pastorem, vicem
Dei gerentem, & sic patet quomodo infideles, obedi-
re tenentur dicto Dei Vicario &c. cum sint de sua
iudiciariâ potestate. Secundo modo imitatione, &
voluntate, & sic soli fideles, & boni sunt de Eccle-
siastica potestate Tertio modo occasionaliter fru-
ctuosa utilitate, & sic omnes Pagani, & infideles
possunt dici etiam de Ecclesia: dicit enim D. P. Au-
gustinus, quod Catholica Ecclesia per totum or-
bem longè latèque diffusa, omnibus vitur ad pro-
fectus suos: nam vitur Paganis, & gentilibus ad
materiam operationis suæ: Hæreticis ad probatio-
nem doctrinæ suæ: Schismaticis ad documentum sta-
bilitatis suæ: Iudæis ad comparationem puichri-
tudinis suæ: omnibus tandem gratia Dei partici-
pandæ dat potestatem, siue illi formandi fide, vt
Pagani, siue reformandi sicut Hæretici, siue in-
telligendi, sicut Schismatici, siue admitiendi sicut
Iudæi. Clareret ergò quomodo omnes sunt de Ec-
clesia, & tenentur obedire Papæ principali eius-
dem Capiti, & præcipuè omnes Christiani; quo-
circa optimè dicebat D. P. Augustinus, primus ho-

mo

mo positus in Paradiso sub præcepto audivit a domino Deo, noli (inquit) tangere hanc arborem, quid est enim illa arbor? si bona est, quare non tango? si mala est, quid facit in Paradiso? profusus in Paradiso est: quia bona est: sed nolo eam tangas, quare non tango? quia obedientem te volo, non contradicentem serue audi, adhuc serue, sed noli malè seruire, serue audi prius domini iussam, & tunc iubentis disce consilium. Bona est arbor, nolo tangas, quare? quia dominus sum, & tu seruus, hæc tota causa est, si parua est, dedigneris esse seruus: quid autem tibi expedit, nisi esse sub domino, quomodo eris sub domino, nisi fueris sub præcepto, & parum infra eodem sermone dicit, necesse ab aliquo prohibendus eras, non propter illius arboris malitiam: sed propter tuam obedientiam, non petuit Deus perfectius demonstrare, quantum bonum sit obedientia nisi cum prohibuisse ab ea re, quæ non erat mala, in qua obedientia tenet palmam, & sola inobedientia inuenit pœnam, bona est: sed nolo tangas, bona est: sed melior est obedientia, & inobedia te morti subiecit &c. Ita ad rem nostram, verita à Sum. Pont. & si inobedientibus, vsurpantibus videantur bona pro ipsis, vt vsurpare, & impedire liberat in Ecclesiasticam, nec non perionas Ecclesiasticas: intuper & iurisdictionem Ecclesiasticam perturbare, quouis modo directè, vel indirectè molestia afficere: tamen abstinere debeat

S. Aug. 1.
de ver. d. d.
in D. Luc.
ser. 34.

notab. dicit.

pulcher. do
Sri S. Au
gustini.

*Conc. trid.
sess. 13 c. 7*

*Conc. Trid.
sess. 25 c.
20.*

Matt. 9.

*D. P. Aug
ad frat. in
Her. ser. 4*

beat, & omnino non tangere ea, quæ verè, & iuste
vetita sunt ab ipso Summo Pontifice. Quoniam, ut
dicit supra immediatè D. P. Aug. obedientia tenet pal-
mam, & inobedientia inuenit penam, idest mortis:
quia dicit, inobedientia morti te subiecit: ideo, dicit
etiam melior est obedientia, videlicet omnibus alijs
&c. idcirco Sacrum Concilium Tridentinum me-
ritò Pontifices Maxim. pro suprema potestate sibi
in Ecclesia vniuersa tradita, causas aliquas crimi-
num grauiores suo potuerunt peculiari reseruari
iudicio &c. En ergo præcipiendi summa potestas,
quæ quidem proculdubio semper (tamquam suum
correllatiuum) respicit subditorum obedientiam, cū
dicat idem Sacrum Conc. Trid. eadem sessione, &
capite in principio: quoniam igitur natura, & ratio
iudicij illud exposcit, ut sententia in subditos fera-
tur &c. at omnes, præcipuè Catholicos subditos co-
gnoscit (ut patet eodem Sacro Concilio Trid. ergo
omnes tanquam veri subditi obedire debeat, & tenè-
tur principali Ecclesiæ Capiti, à quo secūdum quòd
præcepta exeunt, pro tēporis necessitate ac congruē-
tia, nec audire debent quouis pacto, & prætextu ad-
uersantium cauillationes, sophismata, atque diabo-
licos laqueos, dicente D. N. Iesu Christo, estote pru-
dentes sicut Serpentes, & simplices, sicut Colum-
bæ &c. Serpentes namque (ut communiter aiunt)
totum corpus flagellis exponunt pro capitis defen-
sione, & salute, præcipuè idem docet D. P. Aug. ad
Fratres in Eremito, vbi idem diffusè declarat, ac do-
cet

cet addens de prudentia quod ipsa docet quid fugiendum sit, & quid tenendum &c. sic ad rem nostram &c. & simplices, sicut columbæ sine malignitatis felle: nunc autem caput nostrum, non solum est ipse Christus: sed etiam eiusdem Vicarius: pro quo, & non contra, vnusquisque fidelis pro viribus pugnare debet.

Præterea D. Thom. sic docet, quicumque facit contra debitum iustitiæ mortaliter peccat, pertinet autem ad debitum iustitiæ, quod quis suo obediat superiori, in his ad quæ ius Prælationis se extendit, at Summus Pontifex est supremus superior, & ius Prælationis eiusdem se extendit ad omnia quæ iam dicta sunt superius. Ergo recusantes eidem obedire, peccat mortaliter, &c. cum sit vniuersalis superior, & iudex, corroboratur eadem ratio à Paulo nostro Frassinello Bononiensi in suo libello de Sacerdotum obligationibus ad missas pro alijs ex iustitia celebrandas de mente D. Tho. dicentis, quod id quod est in re graui contra iustitiam est peccatum mortale. Nam illud quod est contra charitatem, quæ est vita animæ, est peccatum mortale. Sed facere contra iustitiam, est contra charitatem; quia facere iniustum, est alteri nocumentum inferre: quodcumque autem nocumentum alteri illatum charitati repugnat, ergo facere contra iustitiam in re graui, vt aduersatur charitati est peccatum mortale, subinfertur minor; sed non obedire Summo Pastori est facere contra iustitiam, & consequenter contra charitatem: ergo est peccatum mortale. Idcirco idem Paulus Bononiensis in Exordio eiusdem

D. Tho. 2.
2. q. 69 ar.
1. in corp.
art.

Paulus
Bononiensis de sacer
dotum obli
gationib.
ad missas
fundamen
to 8.

D. Th 2. 2
q. 59. ar. 4.

eiusdem libelli satis abundè laudat obedientiam exhibitam, & exhibendam Prælato à subditis, habenti iurisdictionem. At Papa summam habet iurisdictionem inter omnes principaliter; ergò eidem semper obediendum est, idcirco idem Paulus eodem libello, ponit Papam in primo loco, & Imperatorem in secundo, & sic de singulis, ergo Papæ tanquam maiori omnibus alijs, maior obedientia ab omnibus iure optimo est exhibenda.

Præterea iuris præcepta sunt hæc, honestè vivere, alterum non lædere, ius suum unicuique tribuere; at inobedientes, non viuunt honestè, supremum superiorem, ac Dei Vicarium spernentes, offendunt iustitiam, obedientiam mandâtem, & ius obedientiæ Summo Pont., cui primo obedire tenentur, ergò idem quod supra: quia quod semel approbatur non debet reprobari: modo cum omnes Christifideles, non semel tantum: sed pluries approhauerint, obedientiam Summo Pontifici Romano esse præstandam, ergò obedire debent sub pœnis superius tactis &c. Confirmatur: quia ius est ordo equi, & boni, cuius merito, quis nos Sacerdotes appellat, bene annunciat nobis bonum, quod omnia appetût: idcirco omnes obedire debent Summo Pontifici Romano propter bonum ordinis, qui est bonum, post bonum Ducis, quod est bonû primi, vt dicit Egidius noster Rom. de mente Philos. & sic per inobedientiam perditur idem bonum, & turbatur idem ordo; ergo melius est obedire &c.

Præterea

*fundamēt.
5. de fruct.
missa in 1.
fructu.*

*Int. de inf.
& iur. s.
iur. præc.*

*ff. de de re.
C l Pomp.*

*ff. de iust.
& iur. s.
l. 1 ex phil.
1. Eth.*

*Egi. Rom.
1 sen. d. 33
art 3
philos. 12.
mcc.*

Præterea corroboratur: quia omne promissum de iure est debitum; sed omnes Christiani summo Pontifici obedientiam promiserunt: præsertim in receptione sacri baptismatis; dicentes abrenuntio Sathana, & omnibus operibus eius, inter quæ inobedientia connumeratur: quod patet expressè de primis nostris Parentibus diabolico consilio adherentibus, & assentientibus, nequaquam moriemini: sed eritis sicut Dij scientes bonum, & malum, &c. ergo virtute promissionis sacramentalis, omnes Christiani obedire tenentur Summo Pastori Romano, & confirmatur: quia obligatio est mater actionis; At, cum omnes fideles iam sint obligati obedire per eorum promissiones, ut supra. Ergo talis obligatio debet esse mater actionis obediæntialis &c.

Præterea peius est malè credere, quam nullo modo credere, hoc stante fundamento, peioris conditionis videntur esse ipsi Papæ male credentes, se non teneri, & nolentes obedire, quam Paganis, seu gentilibus, nullo modo credentes, fides enim sine operibus mortua est, dicit D. Iacobus Apostolus, & D. P. Aug. superius si peccaverit in te frater tuus &c. si Ecclesiæ &c. si Ecclesiam non audierit sit tibi sicut Ethnicus, &c. Ethnicus gentilis est, gentilis autem est ille, qui Christo non credit. Videant ergo inobedientes Summo Pontifici eorum operum pravitatem, siuè pertinaciam; & sic ne malè dicantur credere, & sint peiores Paganis Gentilibus melius erit promptè obedire.

T Præte-

C. de suff. l. unica rub. & instr. de verb. obl. in prin. l. i. ff. de pact. iux. l. nomin. C. de transf.

ex c. i. c. 1. c. 1.

Instr. de act. in prin. & ff. de proc. l. licet § ea obligatio.

l. si steriles § cū pced. ff. de act. em. pt. in glo. si videtur.

Ep. Cā c. 2. D. P. Aug. Hom. 28.

Pf. 19.
Pf. 124.

Philosop.
8. Physic.
tex 7.
Pf. 35.

4. Physic.
tex 49.
Paulus
Ven 2
Physic 9.
super tex.
27.
Philosop.
2 Phy. te-
xt. 3. & 3
Phy. text.
1.

Præterea. Dicitur est supra, obligationem esse actionis matrem, de mente Iuris Consultorum. Hoc idem sic dicitur prævidisse spiritus sanctus dicēs, ipsi obligati sunt, & ceciderunt; nos autem surreximus, & crevit sumus: quoniam dicitur etiam, declinantes autem in obligationes, adducet Dominus cum operantibus iniquitatem, pax super Israel: at quoniam inobedientes Summo Pontifici nolunt recognoscere obligationem, esse matrem actionis obedientialis, & realiter obedire: ut obligati sunt. Ideo contra ipsos verificatur illud Psalmi ceciderunt, videlicet, in peccatum, & Dominus adducet declinantes, id est inobedientes, cum operantibus iniquitatem: eo magis, quia dicit Philosophus peccat voluntarius sciens: quoniam est contrario videtur scientia, sicut ipsi inobedientes, obligati obedire, peccant voluntarij, & est contrario videtur scientia, & nolunt intelligere: ut bene agant &c.

Præterea obedire Summo Pontifici natura ipsa, & rerum naturalium pulcherrimus ordo docet. Nam Philosophus & Paulus Venetus ita etiam dicit, & docet, superius se habet ad inferius, ut forma, seu actus ad materiam, ut aer respectu aquæ, aqua enim potentia est aer, & unde si naturaliter inferius non obedi- ret superiori elemento, non esset utique in potentia ad ipsum &c. sic de alijs rebus. natura enim est principium motus ut ait Philosophus, ita subdit tanquam inferiores à natura discere debent obedientiam præstandam Summo Pontifici, qui est, velut altera

natura

natura principium motus regulati per obedientiam &c. Vnde & si aliter suadeatur, ab aduersarijs veritatis: vti debent tamen regula tradita ab eodem Paulo nostro Veneto in sua logica parua, ad omne in pertinens, respondendum est secundum sui qualitatem. Id est si est verum, concedendum est: si autem est falsum, negandum est: sed iam satis clarè constat, & patet per dicta, & dicenda, falsam esse talium doctrinam, ergo semper rationabiliter neganda est.

Præterea B. Egidius noster Rom docet magis meritorium esse obedire homini propter Deum, quàm soli Deo: quia ille est plenè & magis Domino subiectus, qui etiam vilibus personis propter Dominum se subiecit, nec Papa est deterioris conditionis, quam alij: immo est maioris perfectionis, quasi incòparabiliter, cum sit super omnes alios, & non pertinet ad eum obedire alijs hominibus: quia pluribus seruit suo modo, quam omnes alij: cum sit seruus omnium Dei seruorum, D. Apostol. dicit Hos autem seruos vestros propter Iesum &c. ergo omnes fideles obedire debent Summo Romano Pontifici: non solum propter maximum peccatum vitandum, sed etiam propter maius meritum, & consequenter præmium acquirendum, seu obtinendum, vt satis expressè patet ex dictis.

Præterea D. Thom. dicit, obedientia omnibus sacrificijs præfertur, scilicet ante fertur secundum illud Reg. melior est obedientia, quam Victimæ, & ideo conueniens fuit, vt sacrificium Passionis Christi, ex

Paul. Ven
tract 5. c.
de oblig.
Reg. 7.

Egid Rom
quol. 3. q.
6.

Ad Corin
2. c. 4.

D. Th. 3. p.
q. 47. ar. 2
in cor. art.
c. 15.

obediencia procederet, & ad secundum argumen-
 tum eiusdem art. obedientia, & si importat necessi-
 tatem, respectu eiusdem, quod præcipitur: tamen
 importat voluntatem respectu impletionis præcepti,
 & talis fuit obedientia Christi, qua nobis reliquit
 obediendi exemplum, ergo obedire est quodam-
 modo Deo sacrificare, & sic dnm Summo Pontifi-
 ci Romano obedientiam præstamus, Deo sacrifici-
 camus. Vnde optimè dicit Gabriel noster Ancou-
 tanus in suis sermonibus Quadragesimæ, accipi-
 ens illud Salvatoris, Non omnis, qui dixerit mi-
 hi Domine, Domine intrabit in regnum cælorum,
 sed, qui fecerit voluntatem Patris mei: & parum
 infra eodem loco, secundum illud D. Apostoli, serui
 obedite Dominis vestris carnalibus cum timore, in
 simplicitate cordis vestri, sicut Christo, non ad oculo-
 rum seruientes, quasi hominibus placentes: sed, vt
 serui Christi facientes voluntatem Dei: sed Sūmus
 Pontifex non solum est Dominus spiritualis: sed et-
 iam temporalis, vt probatum est. Ergo necessariò
 necessitate salutis eiuem obedire oportet, & Sebastia-
 nus noster Fanensis in sua institutione Christiana,
 Quinque bona facit obedientia de mente D. Grego-
 rij dicentis, si obedientes fuerimus Præpositis no-
 stris, obediet Deus orationibus nostris, & de mente
 D. P. Augu, e tius exauditur vna oratio obedientis,
 quam decem millia contemptoris: ex eo, quia obedi-
 entia seruum Dei facit, non omnis qui dixerit mihi Do-
 mine, Domine intrabit in regnū Cælorum, &c. & de
 mente

10. 13.

Gab. Anc.
 ser. 3. 1. Dō.
 ip ser.

Mat. c. 7.

ad Eph. c. 6

Seb. Fanē.
 in inst. chri-
 stia. li. 0. c.
 obediē.

D. Greg.

Mat. c. 7.

mente D. Apostoli Iudæ Epi st. 1. arguentis negantes Dominum nostrum Iesum Christum dominatorem, & de mente D. P. August. dicentis, hæc sola, scilicet, obediētia, soluit, quod illa ligauerat, vt prolem, quam inobediētia sui morte damnauerat. Hęc per obediētia vitam restituat &c. ergo melius erit Summo Pontifici Romano Dei vicario parere. Hinc Adeodatus noster de mente D. P. Aug. 12. de Ciu. Dei, docet, piam obediētia facere homines transire ad Angelorum consortium, & inobediētia ad mortem & ad diabolicum consortium, & de mente eiusdem D. P. Aug. de verb. Domini secundum Matt. obediētia debetur, vt quod iussum est impleatur &c. ergo optimū est obedire, sicut pessimum est non obedire.

ap. iud. Ep̄
D. P. Aug.
de symb. ad
Cath.

Adeod. de
p̄bil. se. 30
3. dom. qua.
in Matt. c.
18. uisit nō
audi. dic. 1.
S. Aug. Ci.
Deic. 21. l.
12.
Ser. 15. de
ver. dominū

CAPVT TERTIVM.

In quo Author sequitur agere de eadem obediētia
nouas adducens rationes.

Beatuſ Egidius Rom. regulatum debet semper suę regulę conformari, at diuina voluntas est omnium regula, ergo cætera tanquam regulata debent eidem regulę conformari &c. & sic ex ordine vnus ad aliud vti effectus ad causam, vt participas ad id, quod est per essentiam: ita sumus nos comparati ad Deum, & sic debemus conformari eidē &c. Dñs Alphonsus n̄r Toletanus dicit, quilibet homo potest vti suo libero arbitrio, & sub peccato tenetur ad talem conformitatem proprię voluntatis ad diuinam

B. Egid. Rom.
1. sent. d.
vl. q. 1. ar.
1. 2. 3.

Alph. Tolet.
tan. 1. sent.
d. vl. q. 1. ar.
2. in corpore
concl. 4.